

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2015

EALAÍN

Ceardaíocht

Ardleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín

Dé Luain, 27 Aibreán – Dé hAoine, 8 Bealtaine

Maidin, 9:30 – 12:00   Tráthnóna, 2:00 – 4:30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt do na hiarrthóirí **Dé Luain, 13 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 d'obair ullmhúcháin (**bileog amháin**) a thabhairt isteach sa scrúdú mar chúnamh duit i bpróiseas forbartha do dheardaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb í do chuid oibre féin gan chúnamh atá ann.

Níl cead agat aon **áiseanna amhairc** eile, e.g. grianghraif, íomhánna rianaithe ná obair ealaíne réamhullmhaithe, a thabhairt isteach sa scrúdú lena gcóipeáil.

Cedaítear úsáid a bhaint as aon ábhar ceardaíochta agus as aon uirlis atá oiriúnach chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.

Ní cheadaítear ábhair mheatacha orgánacha a úsáid.

Scríobh do **scrúduimhir agus an leibhéal** ar gach bileog, agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Scríobh **uimhir na ceiste** a roghnaigh tú, agus **an teideal**, ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog d'Obair Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Ní mór an Bhileog A2 de Sceitsí Ullmhúcháin a dhéanamh roimh an scrúdú agus ba chóir do chuid **taighde** a bheith ann. Is é is cóir a bheith ar an mbileog ná rogha de léirthuiscintí pearsanta agus de smaointe a ndearna tú taighde orthu a bhaineann leis an gceist a roghnaigh tú. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh do chuid oibre ar thaobh amháin den bhileog A2. Má roghnaíonn tú úsáid a bhaint as grianghraif nó as íomhánna a bhí i gcló, chomh maith le líniocht le peann luaidhe, le peann, le péint nó le hobair cholláise, etc., ní mór gach íomhá dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog ullmhúcháin A2.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT)

(10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích ar dtús le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog d'obair ullmhúcháin a fhorbairt. Ba chóir go mbreithneofá gnéithe den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar **fhorbairt shuntasach bhreise** ar na smaointe seo. **Níor chóir an obair a chuirtear i láthair ar do bhileog réamhsceitsí a chóipeáil díreach ón mbileog d'obair ullmhúcháin.** Is ceadmhach sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na dálaí amhairc, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Chomh maith leis na sceitsí d'fhorbairt na smaointe, ba chóir duit an dearadh deiridh atá molta agat a thaispeáint agus a dhéanamh ansin. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2 agus gan ach sceitsí a úsáid, agus iad daite más mian leat.** Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2.

Céim 3: An Cheardaíocht Chríochnaithe

(90 marc)

Déantar do phíosa ceardaíochta le linn an scrúdaithe. Ba chóir tagairt don chiorclán **S11/15** mar a bhfuil na treoracha ar leith a bhaineann le gach ceist ar leith.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach trédhearcach ceardaíochta duit ina gcaithfidh tú na nithe seo a leanas a chur:

- do bhileog A2 d'Obair Ullmhúcháin
- do bhileog A2 de Réamhsceitsí
- aon ní nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist atá freagartha agat)
- do cheardaíocht chríochnaithe, más píosa déthoiseach é.

Más ceardaíocht thríthoiseach atá déanta agat, ba chóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí greamaithe di.

Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

1. Leabharcheardaíochtaí

Dear agus déan comhad bosca **nó** vallait doiciméad **nó** fillteán a bheadh oriúnach chun gearrthóga ar cheann **amháin** díobh seo a leanas a choinneáil:

- (a) mo chúrsaí airgeadais phearsanta
- (b) nótaí le haghaidh mo dhírbheathaisnéise
- (c) seandálaíocht ársa na hÉireann.

Ba chóir go bhfeidhmeodh do phíosa críochnaithe ceardaíochta agus ba chóir go mbeadh meicníocht dúnta air. Ba chóir go gcuirfeadh a chruth an topaic in iúl.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: éagsúlacht páipéar, cárta, ábhair cheangail, naisc, péinteanna, dúigh, ábhair cholláise, greamachán agus uirlisi cuí, etc.

2. Peannaireacht

Dear agus déan píosa peannaireachta bunaithe ar **5 líne ar a laghad de Théacs (a)** nó **8 líne ar a laghad de Théacs (b)**. Tá cead agat cur chuige traidisiúnta agus/nó cur chuige nua-aimseartha peannaireachta a úsáid i do chuid oibre. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníocht chuí ar bith eile a úsáid mar chuid den saothar.

Téacs (a)	Téacs (b)
Nuir a shlíocann an oíche ar nós púma, síos an spéir, Agus nuair a bhíonn macalla an chiúnais sna sráideanna loma gaoithe, Nochtann lampái sráide, ar sceabha ag coirnéis, in aimhréidh, Agus caitheann scáthanna dubha, fiara, diana; Agus dónn siad leo, go neamhphearsanta, feedh na hoíche, Ag cloisteáil na n-uaireanta ag titim thart go mall Fearacht braonacha fuara ó aolchuisne drithlíneach, Go dtí go scoilteann plánaí liatha an ghrúaim sa deireadh; Ansin imíonn siad as. Arna chóiriú ó <i>Street Lamps</i> le Philip Larkin.	Áit a dtumann ardán carraigeach Choill na Sluaite isteach sa loch, Tá inis dhuilleogach ina luí Mar a míscláionn flup flap na gcorr Na lucha uisce codlatacha; Is ansin atá ár ndabhcha sí faoi cheilt Iad líonta le caora Agus leis na silíní goidte is deirge. Tar liom, a linbh dhaonna! Go dtí an t-uisce is an fiántas Le síog, lámh ar láimh, Mar is mó an caoineadh atá sa domhan ná mar is féidir leat a thuisint. Arna chóiriú ó <i>The Stolen Child</i> le W.B. Yeats.

Ábhair: dromchla oriúnach don obair pheannaireachta – **an t-uasmhéid: A2;** éagsúlacht ábhar do cholláis: dúigh, péinteanna, pinn litreoirreachta, scuaba, marcóirí peannaireachta, rialóir, crosbhacart, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog sin a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi.**

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer **nó** cárta taispeána do cheann **amháin** de na topaicí seo a leanas:

- (a) Taispeántas de Bhia na gCéardaithe Bia
- (b) Dúshlán Chaithréim na Filíochta
- (c) Duaiseanna na Teicneolaíochta Digití.

Ní mór teideal iomlán na topaice a roghnaigh tú a bheith ar do shaothar críochnaithe. Is fearr litreoireacht phearsanaithe lámhdhéanta a úsáid agus ba chóir go geuirfeadh an litreoireacht an topaic in iúl. Tá cead agat stionsal aibítre atá gearrtha agat féin a úsáid ach **ní mór duit an leagan amach agus spásail na litreoirreachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe**. Ní mór aon stionsal a úsáidtear a chur isteach leis an gcuid eile den obair.

Ábhair: rialóir, crosbhacart, páipéis cholláise, cárta, ábhair uigeacha, scuaba, greamachán, dúigh, péinteanna, meán ar bith eile a thriomaíonn go tapa, etc.

Is fút féin atá sé cruth agus cineál an chárta fógraiochta a roghnú, ach níor chóir go mbeadh sé níos mó ná A2 ar an toise is mó. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann atá curtha ar fáil, **ní mór don fheitheoir an bhileog sin a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi**.

4. Fíodóireacht

Dear agus figh taipéis bhalla **nó** taipéis **nó** painéal do chuísin agus tú ag baint úsáide as ceann **amháin** de na téamaí seo a leanas mar fhoinsse do dhearaidh:

- (a) portráid
- (b) an spéir san oíche
- (c) an tírdhreach áitiúil.

Úsáid éagsúlacht ábhar agus teicníochtaí san inneach. Úsáid dath, cruth, uigeachtaí agus patrún chun barr feabhas a chur ar do shaothar. Is ceadmhach meáin mheasctha a úsáid.

Ábhair: dlúth a ullmháiodh roimh ré ar sheol nó ar fhrama, éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Blocphriontaíl

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) tionscal na hiascaireachta
- (b) gar-amharc
- (c) an radharc ó mo fhuinneog.

Ba chóir toisí 15cm × 20cm ar a laghad a bheith i do phrionta críochnaithe. Tá cead agat dearadh a dhéanamh do phrionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad ann. Ba chóir saghsanna éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar agus tuiscint chuimsitheach a léiriú ar airónna na línónílphriontala/blocphriontala.

Ábhair: píosa(i) línóníle nó blo(i)c adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheidh á úsáid agat) nach lú ná 15cm × 20cm; páipéis rianaithe, páipéis priontala, dúigh phriontala intuaslagha in uisce a thriomaíonn go tapa; uirlisí gearrtha agus priontala, etc.

N.B. Mura mbíonn do phriontaí tirim go hiomlán ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh go cúramach le plaisteach tréadhearcach iad sula gcuireann tú isteach i do chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir duit do bhlo(i)c línóníle/adhmaid (agus plaisteach mórrhimpeall air/orthu) agus do chuid rianuithe a chur isteach freisin.

6. Puipéadracht

Déan puipéad miotógach **nó** puipéad slaite **nó** puipéad ar iall bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) *bridezilla*
- (b) an créatúr as an duibheagán
- (c) teicneoir na Teicneolaíochta Faisnéise.

Ba chóir go mbeadh do phuipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh chabhail do phuipéid chríochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Caithfear na baill choirp uile a chur le chéile, a phéinteáil agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: fabraic, snáth, ábhair uigeacha éagsúla, péinteanna, baill choirp déanta as cún-rubar, *papier maché* nó as ábhair chuí eile.

7. Scáthlánpchriontál

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) milseogra
- (b) an tréad
- (c) ar an mbóthar.

Úsáid trí dhath phriontálte ar a laghad. Ní mór forphriontál a bheith san áireamh i do dheardadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, scáthlán, ábhar stionsail, dúigh phriontála, cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhpchriontálte

Dear agus priontáil athphatrún leath-thite ar phíosa d'eadach oiriúnach bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) an stainnín margaidh
- (b) uirlisí
- (c) coillte.

Úsáid trí dhath phriontálte ar a laghad. Ba chóir forphriontál a bheith san áireamh i do dheardadh. Níor chóir do phrionta críochnaithe a bheith níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, ábhar stionsail, bloic, ruaiméanna, dúigh, etc.

9. Baitíc

Dear agus déan baitíc bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) siúlóid san fhioraois
- (b) saol na hoíche
- (c) an léiriú.

Ní mór do bhaitíc a thumadh go hiomlán dhá uair ar a laghad le linn an phróisis.

Níor chóir lámhphéinteáil a úsáid ach amháin ar réimsí beaga mionsonraí. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic oiriúnach do bhaitíc, céir, ruaimeanna, *tjanting*, scuaba, iarann, frámaí, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) soitheach agus cláibín air, agus áiteanna cónaithe mar spreagadh agat
- (b) painéal rilife agus an ailtireacht chomhaimseartha mar spreagadh agat
- (c) dealbhóireacht cheirmeach dar teideal “Cuirtear Tús leis na Cluichí”.

Ní mór do shaothar a bhácáil agus a mhaisiú le hábhair oiriúnacha mar shleamhnáin, glónraí agus ocsáidí. Ceadaítear am chun do shaothar a bhácáil agus a ghlónrú.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: cré a réamhullmhaíodh go cuí do do rogha teicníocht (roth- nó lámhdhéantús), trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chuí.

11. Bróidnéireacht

Dear agus bróidnigh dealbhóireacht bhog **nó** taipéis bhalla mhaisiúil **nó** píosa d'ealaín inchaite bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) miotais ársa na hÉireann
- (b) oibriú cloig
- (c) aghaidheanna agus áiteanna.

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greim láimhe agus/nó greim meisín) agus teicníochtaí éagsúla, e.g. feiltiú, stuáil, obair phaistí, *appliqué*, etc. An tUasmhéid: 50cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair éagsúla ar a n-áirítear nithe aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta, cnaipí, coirní, ribní, seacainí, sreang, *papier maché*, etc.

12. Snoíodóireacht Adhmaid/Snoíodóireacht

Dear agus snoigh ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) plaic le laochra spóirt na hÉireann a cheiliúradh
- (b) saothar saorsheasaimh dar teideal “Suan”
- (c) trinsiúr riarthá le haghaidh torthaí feirme.

Tá an litreoireacht roghnach. An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: adhmad, plástar nó ábhar oiriúnach ar bith eile, trealamh snoíodóireachta agus bailchríocha cuí.

13. Miotalóireacht/Tógáil

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) plaic nó saothar saorsheasaimh dar teideal “Mo Radharc”
- (b) píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh mhiotail agus longa agus seoltóireacht mar spreagadh agat
- (c) píosa d’ealaín inchaite bunaithe ar fhoirméacha orgánacha.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair chruanta, miotail do theicníochtaí tógála, trealamh chun do dhearadh a chur i gerích.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnláigh píosa dealbhóireachta lánchumtha **nó** i bhfoirm rilífe bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) fíor bunaithe ar lámhscríbhinní Luath-Chríostaí na hÉireann
- (b) an dán is ansa leat
- (c) “Uaillmhian”.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ba chóir duit na féidearthachtaí dearaidh a bhaineann le solas ag lonradh ar dhromchlaí agus ar phlánaí a chur san áireamh. Is ceadmhach armatúir agus boinn a thabhairt leat isteach sa scrúdú. **Ní mór an píosa múnlóireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Níor chóir an saothar a bhácáil ná a ghlónrú.**

Ábhair: is ceadmhach na múnlái a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla nó as ábhair ar bith eile atá oiriúnach do theicníochtaí múnlóireachta.

Leathanach Bán